

**GROENE
METROPOL
REGIO ARNHEM
NIJMEGEN**

**Regio Overleg(t)
16 oktober 2024**

Regio Overleg(t) 16 Oktober 2024

De Regio Overleg(t)-dagen zijn belangrijke bestuurlijke vergader- en netwerkmomenten voor de regio.

Op basis van de portefeuille worden bestuurders uitgenodigd voor specifieke bijeenkomsten op die dag. Hieronder een terugkoppeling van alle bijeenkomsten.

Circulaire regio

Het Bestuurlijk Platform Circulaire Regio startte met enkele personele mededelingen. Maarten van de Bos, Lingewaard, vervangt Dimitri Horsthuis-Tangelder als bestuurlijk trekker van de RES en zijn rol als trekker van de overige energietransitie dossiers wordt overgenomen door Laura Kaper (Westervoort). Namens Overbetuwe is Evert Westerbeek toegetreden tot het Bestuurlijk Platform.

CO2-monitoring

Het Bestuurlijk Platform heeft kennisgenomen van de regionale CO2-monitoringsrapportage en stelt deze op prijs, inclusief jaarlijkse update. Er wordt mee ingestemd om deze rapportage aan alle 16 colleges te sturen.

Adviestafel RES

Judith van der Geer, voorzitter van de Adviestafel RES GMR, was aanwezig om een toelichting te geven op hun brief met betrekking tot de Herijking RES. Ze benadrukte de noodzaak om meer windprojecten te ontwikkelen en dat zoveel mogelijk participatief te doen met lokaal eigendom. De adviestafel is nu drie keer bij elkaar geweest. Bestuurders achten deze (maatschappelijke) bijdrage zeer waardevol.

RES 2024

BPCR heeft daarna met enkele kanttekeningen ingestemd met de bouwstenennotitie RES 2024. Maarten van de Bos verduidelijkte het proces dat hierop volgt: colleges stellen de RES2024 (voorlopig) vast en leggen deze daarna voor aan hun gemeenteraden voor wensen en bedenkingen. Daarna volgt het opstellen van de RES2.0 met aanvullende zoekgebieden voor wind en zon. Ook daar volgt dan weer gemeentelijke besluitvorming op.

Energievisie

Het BPCR sprak veel waardering uit voor de rol die Maarten van de Bos vervult als regionaal vertegenwoordiger in de Energyboard van de provincie. De provincie Gelderland ontwikkelt nu een energievisie. Hoewel het proces niet geheel vlekkeloos verloopt, zijn hierin veel positieve aspecten voor onze regio opgenomen. Wel missen we nog een goede verbinding in de visie met andere ruimtelijke opgaven en is er meer aandacht nodig voor de juridische positie van de netbeheerder, zeker als hun oordeel voorwaardelijk is vergunningverlening.

Tot slot riep Voorzitter Tobias van Elferen alle bestuurders op om zich aan te melden voor het Circulaire Jaarevent van de GMR op 22 november a.s. in de Act Event Studio's op IPKW in Arnhem. (<https://lnkd.in/d-9yt9QD>).

Productieve regio

Boy Peters (VNO-NCW), programmamanager Toekomstbestendige Bedrijventerreinen geeft een toelichting op de bedrijventerreinen gerelateerde regiodeal projecten: van de 14 projecten onder Toekomstbestendige Bedrijventerreinen zijn er nu 10 projecten beschikt en deze kunnen dus aan de slag. Boy geeft verder een korte toelichting op de SPUK Bedrijfsmatig Vastgoed en de regionale aanpak verduurzaming bedrijventerreinen waarbij het verhogen van de organisatiegraad doel is. Bestuurders krijgen de presentatie, de resultaten van het REE en het projectformulier voor de wildcards van de Regio Deal binnen Toekomstbestendige Werklocaties.

De bezuinigingsopgave voor 2026-2028 is met de bestuurders besproken. Belangrijk signaal uit de zienswijzen van gemeenten op de nieuwe regionale agenda en begroting; vanaf 2026 zien gemeenten het ravijnjaar op zich afkomen, sommige gemeenten lopen nu al tegen grote tekorten aan. Verzoek van gemeenten is om ook binnen de GMR te bezuinigen om zo de kosten voor gemeenten (inwonerbijdrage) te beperken. Besloten wordt akkoord te gaan met de in de memo aangegeven voorzet voor bezuinigingen.

Toekomstbestendige Werklocaties

Bestuurlijk opdrachtgever voor het thema Toekomstbestendige Werklocaties, Huub Hieltjes, licht de stand van zaken rondom het nieuwe RPW toe. De meeste zienswijzen van de gemeenten op de Uitgangspuntennotitie zijn binnen. Veel complimenten over de koers maar ook nog verschillende aandachtspunten waarmee we aan de slag moeten. Op 6 november tijdens het extra bestuurlijke platform bespreken we de zienswijzen. Aangegeven wordt dat in de zienswijzen door een tweetal gemeenten is gevraagd om nog een extra zienswijzeronde voor raden in te plannen. Dit past niet in de planning. Met deze gemeenten wordt afgestemd waar en wanneer het zinvol is om aan extra informatievoorziening te doen, naast het reeds geplande webinar voor de raden. De komende periode wordt ook gebruikt om de verschillende stakeholders in het proces mee te nemen. Hier worden verschillende bijeenkomsten voor gepland.

Herstructureringsprojecten

Er is via het ambtelijk platform een uitvraag gedaan voor herstructureringsprojecten, hier wordt aandacht voor gevraagd. We willen een volledig beeld van wat er speelt in de regio. Een van de doelstellingen is om een van deze projecten in aanmerking te laten komen voor de landelijke pilot Beter Benutten waarvoor geld vanuit het ministerie is vrijgemaakt (2,5 miljoen per provincie, 1 project per provincie). Daarnaast is er bij de provincie 9 miljoen van de RTG gelden vrij gemaakt voor herstructurering en intensivering van bedrijventerreinen (voor de gehele provincie). Wij voeren een actieve lobby richting provincie om 2,5 miljoen van deze RTG gelden in onze regionale economie terug te laten vloeien en het pilotproject van EZ met cofinanciering van de provincie (en cofinanciering van regio/gemeente/markt) bij ons te laten landen

RPW

Buck/Sixlegal heeft een onderzoek gedaan naar de (on) mogelijkheden om in het RPW afspraken te maken over huisvesting arbeidsmigranten. De eerste resultaten zijn binnen, het is vooral een juridisch verhaal, het komt erop neer dat er niet specifiek voor arbeidsmigranten afspraken kunnen worden gemaakt omdat dat discriminerend is. We kijken nog naar wat wél mogelijk is.

Toelichting op de halfjaar monitor

Jan van Dellen (directeur The Economic Board/TEB) geeft een toelichting op de halfjaar monitor en het jaarplan/begroting 2025. Er wordt meer ingezet op medefinanciering vanuit bedrijfsleven en onderwijs en dat lukt ook goed. De overheidsfinanciering is gedaald van 75% naar 54%. De cofinanciering vanuit het bedrijfsleven voor het Human Capital Akkoord is nu ook rond. Bestuurders geven aan dat TEB op de goede weg zit, complimenten daarvoor. Toch wordt vanuit het bedrijfsleven nog wel wat meer verwacht aan investering de komende jaren. Voor het bestuurlijk platform van 11 december wordt het nieuwe strategische plan van TEB geagendeerd. Tijdens de European Week of Regions and Cities is er een sessie geweest rondom waterstof, hierop wordt kort teruggeblikt. Jan van Dellen vraagt of er vanuit Productieve regio ook bestuurders zijn die hierover mee willen denken. Maurits van der Geijn, Huub Hieltjes, Nick Hubers en Ronald Thoonen bieden denkkraft aan. Jan van Dellen geeft tot slot nog een toelichting op het lobbytraject Beethoven/semicon.

Jolanda van Rensch licht de agenda voor het Economisch Beraad op 30 oktober met gedeputeerde Helga Witjes kort toe. De vraag is of de brief die we ontvangen hebben van de provincie over de besteding van de RTG gelden nog apart geagendeerd moet worden. Dat onderwerp wordt meegenomen onder het besprekingspunt 'herstructurering en intensivering'.

Tot slot geeft de voorzitter nog een korte toelichting op duurzame logistiek. Op 11 december wordt hier een apart overleg voor georganiseerd.

Groene groeiregio

De gemeente Arnhem heeft aangekondigd dat de invoering van de verhuurdersvergunning ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Dit proces verloopt zonder een zienswijzeprocedure. Zoals wettelijk voorgeschreven moeten regiogemeenten worden geïnformeerd. Voor het Regio Overleg(t) van 16 oktober is het bestuurlijk platform hierover per mail geïnformeerd en is er tijdens de mededelingen op 16 oktober over gesproken.

Er is afgesproken om na invoering de mogelijke neveneffecten te evalueren samen met de omliggende gemeenten van Arnhem. Ook zal het raadsvoorstel worden gedeeld met het bestuurlijk platform. Tijdens het volgende Regio Overleg(t) zal Arnhem het bestuurlijk platform bijpraten over het proces en de voortgang en het proces van de verhuurdersvergunning.

Vanuit gemeente Renkum is gevraagd naar ervaringen met de realisatie van flexwoningen en de mogelijkheden van gemeenschappelijke inkoop. Gemeente Nijmegen heeft aangeboden om mee te denken en expertise te delen. Gemeenten die hier ook ervaringen mee hebben worden uitgenodigd om hieraan mee te doen.

Huisvesting van aandachtsgroepen

Het afsprakenkader voor de huisvesting van aandachtsgroepen is na het Regio Overleg(t) van 12 juni ter besluitvorming voorgelegd aan de colleges en door de meeste goedgekeurd, met uitzondering van de gemeente Overbetuwe. In Overbetuwe volgt besluitvorming op 29 oktober.

Verschillende gemeenten geven aan dat zij vooral aandringen op snelle, concrete uitvoering van het afsprakenkader. Er is besloten om het afsprakenkader met uitzondering van Overbetuwe vast te stellen, waar het kader op 29 oktober ter besluitvorming voorligt.

Presentatie woonruimteverdeelcijfers 2023

Mark Hut presenteerde namens Enserve de woonruimteverdeelcijfers van 2023 binnen de sociale huursector. Na de presentatie volgde een kort gesprek binnen het bestuurlijk platform. De presentatie zal aan het bestuurlijk platform worden nagestuurd.

In gesprek over betaalbaarheid in de Woondeal

Bram Klouwen, programmamanager van de Woondeal heeft een toelichting gegeven. Sinds de eerste Woondeal is er een regionaal overleg van gemeenten, woningcorporaties en bouwbedrijven, de tempotafel. Doel van de regionale tempotafel is om belemmering op te halen en te helpen oplossen rond woningbouw. Vanuit de deelnemers aan de tempotafel is er de behoefte aan om periodiek met bestuurders uit de regio het gesprek te voeren om knelpunten te helpen oplossen. Voorstel is om dit tweemaal per jaar te doen. Afsproken is dit voorstel te volgen, met daarbij de toevoeging dat de bestuurders zich dan willen buigen over concrete dilemma's. We starten hiermee voor twee jaar, daarna wordt dit geëvalueerd.

Het centrale inhoudelijke thema is de realisatie van betaalbare koopwoningen. Die realisatie blijft achter bij de afspraken. Mede hierdoor vinden huishoudens met een middeninkomen moeilijk een woning. Harold van Rooijen van Klok Bouw licht toe wat er nodig is voor realisatie van betaalbare koopwoningen. Hij gaat in op de mogelijkheden in de grondexploitatie. Verdichting is daarbij een cruciale sleutel om plannen betaalbaar te maken. Daarnaast licht hij de opstalexplotatie toe. Planvertraging met oplopende rentes en aanvullende eisen en onderzoeken worden bouwkosten snel hoger. Alfred van den Bosch van Vivare geeft een inkijkje in de mogelijkheden die corporaties hebben om middeninkomens te huisvesten. Door realisatie van middenhuur kunnen zij helpen. Daarvoor is nu geen financiële ruimte. Maar als er meer ruimte komt, zetten corporaties zich ook graag in voor deze middengroepen.

Uit het gesprek blijkt dat er mogelijkheden zijn, maar dat dit een haalbare inspanning vraagt van gemeenten en bouwers. Het is belangrijk om daarbij bestuurders, gemeenteraden en ambtenaren hierover goed te informeren. Afspraak is om hiertoe de informatie op een inzichtelijke manier te delen.

Huisvesting van arbeidsmigranten

Tijdens deze bijeenkomst vond de eerste sessie over de huisvesting van arbeidsmigranten plaats met Ed Heerschap, regisseur huisvesting arbeidsmigranten bij de GMR. Hij stelde zichzelf voor en gaf een korte samenvatting van zijn loopbaan en opdracht. De cijfers uit een eerder rapport van Companen en Decisio zijn besproken. En het bestuurlijk platform ging vervolgens in gesprek gegaan over de verschillende mogelijkheden, zoals vergunningverlening voor verhuurders, het aanspreken van werkgevers, het juiste gesprek aangaan bij nieuwe bedrijven.

Bestuurlijk platform Ruimtelijke Ordening en groen-blauw raamwerk

Op de agenda stond een terugkoppeling van het Bestuurlijk overleg NOVEX Arnhem-Nijmegen-Foodvalley, verzorgd door Noël Vergunst, bestuurlijk gebiedstrekker voor het Rijk van Nijmegen.

Mathieu Schouten, regionaal landschapsarchitect GMR, gaf een toelichting op het rapport "Water en Bodem Sturend" en het proces van totstandkoming. Vervolgens bood Pim Kupers van HNS landschapsarchitecten een verdere verdieping op het rapport. In de daaropvolgende workshop voerden bestuurders het gesprek over water en bodem sturend.

Verbonden regio

In Renkum is het dossier Verkeer en Mobiliteit overgenomen door Joa Maouche en in de gemeente Rheden is Ronald ter Hoeven de vervanger van Gea Hofstede.

ROCOV

De bestuurders kregen een toelichting van Johan Kruithof – voorzitter van het ROCOV. Het ROCOV Gelderland is een bij wet ingesteld adviesorgaan dat de belangen behartigt van reizigers in het openbaar vervoer. Het ROCOV adviseert primair de provincie en de vervoerders in Gelderland over het openbaar vervoer en alles wat daarmee samenhangt. Het ROCOV ging in gesprek over de mogelijkheden om elkaar te helpen en het verder verkennen van de samenwerkingsmogelijkheden. Johan Kruithof deelt de zorgen over de afschaling van het OV. Ook gemeenten kunnen een beroep doen op het ROCOV. Het ROCOV zou het fijn vinden als de samenwerking met de GMR wordt geïntensiveerd. Afgesproken is dat de contacten richting ROCOV via de GMR lopen.

OV

Er is uitgebreid stilgestaan bij het dossier openbaar vervoer. De bestuurders maken zich grote zorgen over de toekomst van het OV. Aan de GMR is gevraagd om actief richting de provincie op te trekken en daarvoor ook de gemeentelijke bestuurders bij te betrekken. De GMR zal een voorzet maken qua lobbystrategie en communicatie uitingen en dit delen met de bestuurders, waarbij we ook gebruik maken van natuurlijke momenten waarop we bijvoorbeeld de gedeputeerde spreken. De GMR zet op een rij wat de boodschap richting statenleden (+ de gesprekken met de gedeputeerde) zou kunnen zijn (inclusief de toon en inhoudelijk punten welke we nog missen en waar we nog wat mee moeten doen).

De haltetaxi RRReis geeft nog niet de gewenste resultaten en dit komt vooral door het tarief. De GMR is gevraagd om een voorzet te maken naar (on)mogelijkheden om voor specifieke doelgroepen de kosten voor OV gedeeltelijk te vergoeden. Wat zou een betaalbare optie zijn? Gevraagd is om hiervoor eind november een eerste voorzet te hebben.

Het bestuurlijk platform heeft wat ideeën en mogelijkheden meegegeven m.b.t. de wens om vanaf 2026 de inwonerbijdrage te verlagen. De bestuurders geven aan dat mobiliteit een belangrijke opgave is en ook ondersteunend is aan de andere opgaven. Het is van belang om de samenhang tussen de opgaven terug te laten komen in het definitieve voorstel richting AB. Wel zien de wethouders mobiliteit kansen om de huidige inwonerbijdrage met ongeveer 5 % te verminderen conform de opties die door de opgavemanager zijn voorgelegd. Deze zullen worden ingebracht richting DB en AB.

Verder zijn een drietal voorstellen besproken en akkoord bevonden, waaronder het project bewonersbenadering, de aanpak van bereikbaarheidsongelijkheid en onze monitoringstool.

Verkeersveiligheid

Er is aandacht gevraagd voor verkeersveiligheid en de 10 knelpunten per gemeenten. De regio zal hier de gemeenten nog over bevragen. Verder is door de bestuurlijk trekker verkeersveiligheid het aspect fietshelmen ingebracht en in hoeverre we hier als GMR iets gezamenlijks mee kunnen doen, bijv. onder de aandacht brengen bij lagere scholen/verkeersexamen. Toegezegd is om in het eerstkomende bestuurlijk platform met een voorstel te komen.

Er is nog een update gegeven van duurzame logistiek en heeft een oproep gedaan aan die gemeenten die nog niet zo ver zijn om het aspect laadinfrastructuur te omarmen.

De gevraagde visie over deelmobiliteit is niet in december gereed, maar in Q1 2025.

Ontspannen regio

Voor Ontspannen regio waren er deze Regio Overlegt drie platforms: Duurzaam toerisme, Cultuur en Groenblauw raamwerk had samen met het platform Groene Groei een themabijeenkomst over water en bodem sturend.

Platform Duurzaam toerisme

Tijdens het bestuurlijk platform Duurzaam Toerisme is het vitaliteitsprogramma voor de vrijetijdssector vastgesteld. Met dit programma ondersteunen we in 2025 de sector, onder andere op het gebied van inclusie en ondernemerschap.

Wethouder Arthur Boone presenteerde het belevingsconcept *De rivier, je kunt er niet omheen*. Het bestuurlijk platform was erg enthousiast over de uitwerking van deze verhaallijn. Besloten is dat de GMR samen met de noordelijke regio's rondom de IJssel de beleving van de grote rivieren gaat versterken.

Tot slot heeft er een goed gesprek plaatsgevonden over de voortgang van de versterking van de samenwerking met Toerisme Veluwe Arnhem-Nijmegen (TVAN).

Platform cultuur

In het bestuurlijk platform Cultuur hebben de bestuurders besproken wat hun eerste gedachten zijn bij het nieuwe Regioplan voor cultuur. De provincie stelt namelijk vanaf 2025 nieuwe middelen beschikbaar aan de cultuurregio's om de culturele infrastructuur te versterken.

Bestuurders willen met deze middelen een paar concrete projecten laten uitvoeren, die zorgen voor versterking van de hele culturele keten van amateurkunst, cultuureducatie, kunstvakonderwijs, middensegment- en topinstellingen. Ook willen zij met deze projecten de verbinding tussen stad en ommeland op cultureel gebied nog sterker maken. Daarbij vinden zij amateurkunst en cultuur voor en door de jeugd van cruciaal belang. We werken deze ideeën verder uit en betrekken daar ook de culturele sector bij.

Het bestuurlijk platform heeft daarnaast afgesproken om samen met de gemeente Nijmegen op te blijven trekken om te verkennen of een bid 'culturele hoofdstad 2033' kansrijk en zinvol is. Samen zetten zij zich in voor een goed, aansprekend en concreet thema hiervoor, dat past bij onze (regionale) opgaven. De regio als "Broedplaats Europa" is een eerste gedachterichting daarbij. De gemeente Nijmegen trekt dit proces en zal uiteindelijk ook, als het ervan komt, het bid doen. Want dat kan alleen een stad doen, niet een regio.

Tot slot hebben de bestuurders een gesprek met Peter Drenth voorbereid dat eind deze maand plaatsvindt.

Platform GBRW: zie platform Groene groeiregio over water en bodem sturend.

Met dank aan de gemeente Druten

**GROENE
METROPOOL
REGIO** ARNHEM
NIJMEGEN

